

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Libellus Sodalitatis: Hoc Est: Christianarum Institutionum Libri quinque

Coster, Franciscus

Antverpiæ, 1587

11 De sententia iudicis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46553](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46553)

enim iustus vix saluabitur; si B. Paulus, hoc Dei iudicium tā anxie metuit; si sancti omnes reformidarunt Christi aduentum ad iudicium; impius, & peccator vbi apparebunt?

CAPVT XI.

DE SENTENTIA IVDICIS.

DISCUSSIS cognitisq. causis, procedetur ad sententiæ pronuntiationem. Gerit se Christus ritu præceptoris, qui iniuncta discipulis lectione, vidēs eos studiorum tempore nugari, garrere, ridere, ludere, & aliis rebus illicitis operā dare, silet vsq. in tempus recitandarū lectionum, quando ignoratæ lectionis, ab omnibus meritas pœnas reperet. Ita Christus de cælis prospectat quid agamus, patiturq. nos pro arbitratu nostro viuere, & quidlibet agere: Hęc est, inquit, hora vestra, & potestas tenebrarū. hora est breue tempus. At vbi venerit nō hora, sed dies Domini, acerrimū ager non iam monitorem, sed iudicem, sententiāq. sua terreat impios. Quę sententia multis nominibus erit formidabilis, summeq. metuenda. Primò à constātia & integritate iudicis, qui nullis precibus, nullis lacrymis, nullis promissis, nullo proposito emendationis, & pœnitentiæ, nulla intercessionē sanctorū flectetur, nullius terreatur nobilitate, nullius eruditione, nullius autoritate, potentia, diuitiis: Nullas admittet excusationes, sed pro iustitia iudicabit impios. Apud mortales videntur locū aliquē habere excusa-

tiones

tiones nonnullæ. Primò, si ab aliquo de officio moniti, dicamus nos esse homines sæculares, externis negotiis occupari, occasiones peccandi, iurandi, plus æquo bibendi, nugas tractandi, &c. vitare non posse, &c. esse cū sæcularibus in huiusmodi quotidianis rebus conuiuentū.

Secūdò: magnā esse eorū multitudinē, qui ita faciant, & hanc viuendi rationem constāti, ac penē generali omnium hominū consuetudine iam diu corroboratam: Ita, aiunt, iā fieri consuevit, vt hospites ad æqualia pocula cogatur; vt sermoni, quasi ornatus gratia, misceatur iuramentum: vt lepidæ narrationi addatur mēdaciū. Tertiò, multo grauiora in aliis esse peccata: Iuro quidem, inquis, sed alter peierauit:

Nōne melius est, sacerdotē, vna muliere cōtentum viuere, quā incertis vagisq. libidinibus alienos thoros violare? Quid magnū feci ebrietate? nemini nocui, neminē læsi, nullius facultates abstuli. Hæc speciosè apud homines: at non habebunt locū apud Deum, qui & multitudinis inueteratā peccandi consuetudinē euerfis Sodomis, totaq. pentapoli, hoc

Gene. 19.

est, quinq. regnis, grauissimè castigauit; & nō solum in grauiora flagitia sæuiet, sed leuiora quoq. delicta vindicabit: quia non solum cultores vituli in deserto prostrauit, sed pauper-

Exod. 32.

culū colligentē sabbatho ligna, lapidibus obrui iussit: & non tantum decē millium talentorū debitum exiget, sed nouissimū etiā mi-

Num. 15

Matt. 18.

nimumq. quadrantē solui volet; & non modò ligna, sed scēnū quoq. & stipulā, res minutif-

Matth. 5.

1. Cor. 3.

simas,

simas, ignis vastabit & absumet. Secundo, à magnitudine rerū quæ misero adjudicabūtur: non hic agetur de limitibus, de stillicidiis, de restitutione debitæ pecuniæ; quæ tamē res nō parū anxias reddunt partes, quando ad sententiā lis est perducta. Sed de summis malis, aut summis bonis, talibusque vt nullius hominis mens & cogitatio, vel horū bonorum præstantiam & multitudinē, vel illorum malorū vehementiā & atrocitatē, animo cōprehendere possit; tamq̃. diuturnis vt non vno aut pluribus annis finiantur, sed in perpetua sæcula & in omnē æternitatem durent; & nunquā intermorianur, aut terminentur, quamdiu Deus ipse futurus est Deus.

Tertiò, ab immutabili sententia, quæ nullo iudicio retractabitur, nullaq̃. de causa relaxabitur. In hac vita, permittuntur ad superiores Iudices appellationes, vel causarū reuisiones; quia fortassis Iudex, vel ignorantia laborauit, vel affectu: Deus creaturarū omniū Dominus & cōditor supremus iudex est, ad quē ab omnibus prouocari potest, à quo ad aliū nullum est appellatio: cumq̃. omnia clarè peruideat, non potest ignorantia falli, & cum personam nullius accipiat, sed omnes homines ardētissimè diligit, non agitur affectibus.

Igitur quando discussis omnibus, erit æterna illa & irreuocabilis à Christo pronuncian-
da sententia, quantus metus miserā animam
inuadet, ne fortè fors aliter, atq̃. optandum illi
esset, cadat? quæ trepidatio, quādo eleuata ma-
nu,

nu, conuersisq̄ue in te oculis, labia mouere, os
 aperire, verba edere, ad sempiternū illud, im-
 mutabile, summiq̄. momenti decretū, iudex
 incipiet? Hæc similitudine poterit res ista nō
 nihil videri: Si apud potentissimū regem vir
 quispiā nobilis, multorū flagitiorū accusatus,
 suis tamen dilectus; pro quo liberando ciues
 sui supplicēt, hostes verò eū ad horrendū ignis
 suppliciu postulent & vrgeant: Rex sorti com-
 mittat sententiā, vt prout sortis exierit, vel ado-
 pretur in filiū Regis, successurus in regnō, vel
 igni exstructo quamprimū exuratur: Ad sit
 præsens huic sortitioni miser ille captiuus; vi-
 deat duas illas scedulas in vrnā mitti, vrnā
 nō nihil agitari, tū adolescentē brachium ma-
 numq̄. mouere, eamq̄. in vrnā mittere, scedu-
 lam alterā educere, explicare, explicatāq̄. Regi
 legēdam pronunciamdamq̄. exhibere, tota hac
 actione, quomodo miselli hominis cor palpi-
 tabit! quas nō preces ad Deū fundet? quæ non
 vota nuncupabit? quomodo non toto corpore
 contremiscet? totusq̄ue sudore madebit, in re-
 tanti momenti? Et hæc tamen res quāti est ad
 sententiā Christi? mors temporalis, ad mortē
 sempiternā? ignis terrestris & caduc⁹, ad ignē
 inferni inextinguibilem? Nō ægetur hic qui-
 dem sorte aut fortuito, sed sapientissima iu-
 stitia Christi. Verū quā diu tibi ignota erit
 dubiaq̄. sententia Iudicis, & inde quidē vr-
 gebūt aduersarij Demones ad ignē, infernus-
 que os suū ad te deuorandū aperiet; hinc verò
 mens sibi malè cōscia veritati nō repugnabit,
 nō nec

nónne in magnis angustiis eris? profectò si spes aliqua euadendi appareret, nihil non offerres Deo, vota nūcupares, sanctissimeq. non modò vitæ mutationē, sed matrem quoque pœnitentiã, corporisq. afflictiones per omnē vitã irares, atq. pollicereris. Posteaquã verò fatale illud & totirerū vniuersitati horribile

Matth. 25. verbum iudex edixerit: Discede maledicte in ignē æternum: Deus bone, quæ desperatio? qui fletus? quæ lamenta? singula verba admirabili pondere concutient animum, ipsasq. cordis medullas penetrabunt: Discede à me: Hactenus patronū patremq. tuū egi, innumera beneficia largitus sum, tui curam habui, in poste: ū ab hoc momēto nihil mihi tecū negotij erit, te nunquam exaudiam, tui in grauissimis miseriis & calamitatibus nunquam miserabor, nulla vnquã tuorū cruciatuum commiseratione mouebor, discede ab omni bono, alienus à Deo, & bonorū sanctorūq. communione, Dei faciem nunquam visurus, nihil boni aut commodi vnquam habiturus. Maledicte: Ecce tibi nouo isto nomine, tot splēdida prænomena honorumq. tituli commutātur. Prius Reuerendus, Doctissimus, Nobilis, Generosus, Illustris, Reuerendissimus, Illustrissimus, Doctor, Comes, Dux, Princeps, Rex, Prælat, Pontifex, &c. Nunc æterna obliuione omnibus istis sepultis, solū eris re ipsa & nomine maledictus: Ita miseriis, calamitatibus, cruciatibus, tormentis, pœnisq. omne genus oppressus, & circumuallatus; vt nulla pars nulla-

que facultas, suis tormentis sit vacua. Ita prorsus maledictus, vt non solum ipse maledictione apud te sentias, sed eandem tuam miseriam, cum maxima tua confusione, omnes videant, teque plenum esse maledictionibus, luce palam cognoscant. Maledicet enim tibi Deus ipse, cuius maledicere, est mala inferre: maledicent ac detestabuntur te caelites: maledicent terrestres: maledicent Daemones, & damnati maledictionis socii: maledicent denique creaturae omnes, malaque imprecabuntur; vt sis per omnia, in omnibus, & ab omnibus in aeterna secula maledictus. In igne; cruciatum & tormentum quod maius cogitari ab homine non possit; igne ita vehementer, vt non modo corpora, sed spiritus ipsos adurat. Aeternum; cuius finis tunc erit, cum Deus, cuius regni finis non erit, Deus non erit. Qui paratus est Diabolo & Angelis eius. Caelum tibi creatum comparatumque fuerat, non gehenna, ad gloriam excitatus eras, non ad poenam destinatus: non vt in Daemonis potestate venires generatus, sed vt immortalis caelestis gloriae hereditatem adires pretioso Dei sanguine redemptus & regeneratus. At quia daemonis consilia moresque secutus, indignum te reddidisti domo caelesti, nullus alius tibi superest locus, quam qui daemonibus est constitutus, vbi Lucifer imperium tenet. hostis tuus immanissimus, qui cum Angelis suis, hoc est daemonibus, nihil aliud per omnem aeternitatem facturum est, quam vt ad tormentum ignis, alios tibi cruciatus innumeratos adiiciat. Heu quae verba, quae modo

O

qui-

quidem parū à te ponderantur; at verò tunc, cum serìò causam tuam agi perìpicias, intima cordis tui viscera penetrabunt. m

Cæterùm si cõposito ad serenitatem vultu, oculisq; ad te suauiter cõuersis, dulcissimis illis optatissimisq; verbis, te cõpellare incipiat: Veni benedicte patris mei: discussa omni tristitia, pulsoq; metu, succedet admirabile gaudiū, cordisq; suavitas, animusq; in amorem Dei ^{sp} liquefactus, singula verba dulcissimo gustu percipiet, summaq; voluptate expendet. Veni, versatus hæctenus in mundi afflictionibus, dæmonumq; molestiis & tentationibus, variisq; miseriis; in posterū omnibus malis liber, extra pericula occasionesq; malorum, ne minimum quidē malū, in æternum passurus: Veni ad me, summum bonū, vt semper mihi adhæreas, neq; de latere meo vnquam recedas. Benedicte patris mei, nouum nomē, quod nemo nouit, nisi qui accipit. Repleberis benedictionibus & bonis intus forisq; ; sic gloriosus, vt cõspicius sis vniuerso orbi futurus: Benedictus à Deo, qui te infinitis bonis cumlebit: Benedictus à sanctis Angelis, & vniuerso Beatorum cœtu, qui tibi cõgratulabūtur: Benedictus ab inferis, & damnatis, quorum inuidencia & maledictiones gloriã tuã augebūt mirabiliter. Posside, hæctenus spe vixisti, & labore cælum emisti, nunc ingredi nuncquam egressurus, posside nunquam amissurus. Regnum, vt simul cum Christo regnes, in eodē throno resideas, summaq; gloria, ber-

bertate, potentia, diuitiisq. in æternum abundes. Paratum tibi à constitutione mundi. Iam finem adipisceris tuæ creationis; cælum tibi factum est, & tu cælo; non excidisti à termino; gaude igitur quod in te diuina voluntas sit omnino perfecta. His vocibus ad Christum euocatus, innixus super dilectum tuum, ad cælum proficiscens, cum latitia inenarrabili.

CAPVT XII.

DE PURGATORIO.

TRIA sunt hominum genera, in quos à Christo iudice, statim à morte sententia profertur. Primò quidam enim ex hac vita discedunt, obstricti peccato mortali, vt Gentes, Iudæi, omnesq. Hæretici, præterea Catholici illi, qui peccata sua poenitentia nõ deleuerunt. Hi omnes omninò, durissima Christi sententia, sempiternis flammis adiudicatur: quorù numerus, cum sit longè maximus, magnoperè vereri quilibet debet, ne illo etiã ipse cõprehèdatur. Secundò, sunt qui plenè, atque perfectè peccatis purgati, multisq.ue operibus bonis meritiq. redundantes vita decedunt, qui statim à corpore ad vitam æternam transmittuntur: Paucissimi, rarissimiq. illi sanè, quòd ingens sit splendor gloriæ cælestis, ad què difficillimū est attingere laboribus nostris. Sunt igitur tertio, inter hos medij Catholici, amici Dei, diuinãq. gratia ornati, qui ob internum spiritus sancti donum, amicitiamq. Dei securi sunt & tui à gehenna, neq. tamè ob sordes quasdam, reliquiasq. peccatorum, ita mudi, vt